

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Márkus Ágnes jogtanácsos által képviselt felperesnek a dr. Havasi József ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. március 6-án kelt 7.G.41.218/2005/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 9. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A peres felek között 2004. október 1. napján létrejött szerződésben a felperes azt vállalta az alperes megrendelő részére, hogy szélklimatológiával kapcsolatos fejlesztéseket végez, illetve meteorológiai információkat, adatokat szolgáltat, így - többek között - a szerződés 1.a. pontja szerint vállalta az ALADIN szélelőrejelzések Magyarország területére történő feldolgozását, az 1.b. pont alapján Magyarország területére vonatkozó széltérképek készítését, mely szolgáltatások ellenértékét összesen 5.000.000 forint és ÁFA-ban határozták meg, s az ALADIN modellen alapuló szélklimatológiai jellegű információk szolgáltatására kizárólagosságot kötöttek ki az alperes, illetve az alperes teljes vagy részleges tulajdonában álló cégek javára.

A szerződés 5. pontja szerint az alperes úgy rendelkezett, hogy a felperes által nyújtott szolgáltatásokban szereplő adatokat és információkat a teljes vagy részleges tulajdonában lévő cégek, mint a ... Kft. és a ... Kft. korlátozás nélkül felhasználhatják, de harmadik személynek tovább nem adhatják.

A szerződés preambulumban a felek rögzítették, hogy az alperes és a ... Kft. 2003. augusztus 1-jével - önkormányzati részvétellel - létrehozta energia ügynökségét, a ... Kft.-t. A szerződés céljaként az alternatív energiahordozók, különös tekintettel a szélenergia elterjesztésének elősegítését fogalmazták meg.

A szerződésben szakmai felelősként a felperes részéről dr. ...t, az alperes részéről dr. ...t - a ... Kft. ügyvezető igazgatóját - nevezték meg.

A szerződés aláírását megelőzően, az egyeztető tárgyalásokon a felperes tájékoztatta az alperest, illetve az alperes képviselőjében eljáró ... Kft. képviselőjét, hogy a pályázat alapján egy másik módszerrel, az Európai Előrejelző Központ adatai alapján készülöben van széltérkép, az ALADIN módszerrel azonban pontosabb adatok képezhetők egy-egy területre vonatkozóan.

A felperes képviselőjében ... az alperes által megnevezett szakmai felelős felé a szerződés 1.a. és 1.b. pontjában meghatározott munkákat készrejelentette, a szakmai felelős, az alperes és a ... Kft. ügyvezetőjének tudomásával 2004. november 4-én a széltérképeket átvette, és a felperes teljesítését szakmailag leigazolta, elfogadta. A felperes a teljesített szolgáltatás ellenértékéről 2005. február 2-án 2005. február 12-i esedékességgel és ... szám alatt 6.250.000 forint végösszegű számlát bocsátott ki az alperes felé, amelyre az alperes nem teljesített, ezért a felperes 2005. május 31-én kelt levelében fizetésre szólította fel. Az alperes a számla kifizetésétől elzárkózott azzal, hogy a felperes az általa készített és az Internetről letölthető széltérképpel a kizárólagossági megállapodást megszegte, valamint az Internetről letölthető és a felperes által átadott térkép adatai ellentmondásosak, és a felperes a teljesítéssel elkészt.

Ilyen előzmények után a felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 6.250.000 forint és ennek 2005. február 13. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatának és a felmerült perköltség megfizetésére, jogtanácsosi munkadíj megállapítását nem kérte. Hivatkozása szerint szerződésszerűen teljesített, 2004. november 4-én a térképeket az alperesnek, az alperes által a szerződésben megnevezett szakmai felelősnek átadta, és az átadás-átvételi jegyzőkönyvben megnevezett cég a szerződés szerint jogosult volt felhasználni a felperes által szolgáltatott adatokat. Hivatkozott továbbá arra, hogy az alperesnek tudomása volt arról, hogy több módszerrel lehet széltérképeket készíteni, kizárólagosságot a felek csak az ALADIN-modell felhasználásával készült széltérképekre kötöttek ki.

Az alperes a kereset elutasítását, a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Ellenkérelmében vitatta a felperes teljesítésének a megtörténtét. Álláspontja szerint a felperes a teljesítést a ... Kft. részére ajánlotta fel, mely jogi személlyel az alperes nem áll jogviszonyban. Az átadás-átvételi jegyzőkönyvet az alperes szakmai felelőse írta alá, az alperes képviselője azonban ... volt, így a vállalkozói díj

sem vált esedékessé. Hivatkozott arra is, hogy a felperes megszegte a szerződés kizárólagossági kikötését, továbbá hibásan és késedelmesen teljesített.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 6.250.000 forint főkövetelést, valamint ennek 2005. február 13. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az állam külön felhívására a felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 375.000 forint illetéket. Határozata indokolásában megállapította, hogy a felek között a Ptk. 398. §-a szerinti vállalkozási szerződés jött létre, s a felek jogvitájára figyelemmel abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes teljesítése az alperes felé megtörtént-e, s a felperes a szerződésben kikötött kizárólagosságot megszegte-e. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesi oldalon a szerződés előkészítése és teljesítése körében eljáró személyek tanúvallomása alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a felperesi teljesítés szakmai szempontból történő megítélésére kizárólag dr. ... rendelkezett megfelelő szakmai ismeretekkel. Valamennyi tanú vallomása alapján tényként volt megállapítható; a felperes képviselője a szakmai felelős felé jelentette készre a szerződés 1.a és 1.b. pontjában meghatározott szolgáltatást, és ... erről tájékoztatta a ... Kft. ügyvezetőjét, ...t, aki az adott szerződés vonatkozásában az alperes képviseletében is eljár. ... tudtával és hozzájárulásával vette át a szolgáltatás tárgyát, és mutatta be annak működését ...nak. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a jelen jogvita szempontjából annak nincs jogi jelentősége, hogy a szolgáltatás felhasználására jogosult három cég közül a szolgáltatás tárgyát melyik cég tartja birtokában, ez a három cég belső jogviszonyára tartozó kérdés. A Ptk. 219. §-ának (1) és (2) bekezdése és a Ptk. 223. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel rámutatott arra; a vállalkozási szerződésekre jogszabály kötelező alakíságot nem ír elő, ezért szóban és ráutaló magatartással is létrejöhetett a szolgáltatás tárgyának átvételére vonatkozó meghatalmazás. Ezen indokok alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ... az átadás-átvételen az alperes képviselőjeként jelent meg és vette át a szolgáltatás tárgyát, ezért a részére a felperes joghatályosan teljesíthetett. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem szegte meg a szerződésben rögzített kizárólagossági kikötést sem, a szerződésben foglalt kikötés kizárólagosságot az ALADIN módszerrel készülő információkra biztosított az alperes részére, melyből nem következik az, hogy a felperes „széltérképet” más módszerrel harmadik személy részére nem szolgáltatathat, tekintettel arra is, hogy a szerződés előkészítése során a felperes tájékoztatást adott az alperes részére arról, hogy pályázat alapján már készülöben van más módszerrel széltérkép. Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a felperes a szerződésben meghatározott határidő alatt a szolgáltatás tárgyát az alperes képviselőjének átadta, így nem eshetett késedelembe, és az állított hibás teljesítést - bírói felhívás ellenére - az alperes nem bizonyította. Mindezekből következően a keresetet megalapozottnak találta, és az alperest a vállalkozói díj és kamatai megfizetésére kötelezte. A perköltségről a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-a alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását, a felperes költségekben történő marasztalását kérte. Fellebbezésében lényegében megismételte az első fokú eljárásban kifejtett álláspontját. Előadta, hogy ... nem az alperes nevében, hanem a ... Kft. nevében és képviselőjeként járt el, ezt a tényt a 2006. június 6. napján tartott tárgyaláson tett vallomásában is megerősítette, ezért helytelenül jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy ... az alperes képviselőjeként járt el, és igazolta a felperes teljesítését. A ... Kft. pedig nem volt jogosult arra, hogy az alperesi társaság nevében a teljesítést joghatályosan átvegye. Hivatkozott arra is, hogy ... 2006. október 31. napján tett vallomása is azt igazolja, hogy ..., illetve a ... Kft. az alperes nevében a teljesítés joghatályos leigazolására nem volt jogosult. Előadta továbbá, a tanúvallomásokból egyértelműen megállapítható az is, hogy az alperes társaság képviselője, ... sem adott ..., illetve a ... Kft. részére meghatalmazást arra, hogy a felperes teljesítését az alperes nevében és képviselőjeként átvegye. Érvelt azzal is, hogy sem ..., az alperes képviselője, sem ..., a ... Kft. képviselője ... eljárását utólag sem hagyta jóvá, és tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság tényként, hogy ... és ... megismerte a szolgáltatás tárgyát. Az alperes fellebbezésében másodlagosan fenntartotta korábbi, arra vonatkozó nyilatkozatait, hogy a felperes a szerződés kizárólagosságára vonatkozó rendelkezéseit is megszegte, továbbá nem igazolta, hogy a perbeli széltérképek pontosabbak, mint a pályázat alapján elkészített térképek. Mindezen okok miatt a felperes részére díjazás nem jár.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglalt mérlegelési szabályok helyes alkalmazásával helytállóan és megalapozottan állapította meg a jogi következtetéseit megalapozó tényállást, és a jogszabályoknak megfelelő határozatot hozott.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés kapcsán a következőkre mutat rá.

A perbeli, 2004. október 1-jén kelt szerződésben a felperes azt vállalta, hogy az alperes számára Magyarország szélklimatológiájával kapcsolatos fejlesztéseket végez, illetve meteorológiai információkat, adatokat szolgáltat. A szerződés 4. pontja szerint az alperes szakmai felelősként dr. ...-t nevezte meg. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy az alperesi oldalon a felperesi teljesítés szakmai szempontból történő megítélésére kizárólag dr. ... rendelkezett megfelelő szakmai ismeretekkel. Ebből az következik, hogy a megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező ... volt képes a felperes teljesítésének az igazolására. ... szakmai ismereteit és tudását az alperes sem az első fokú, sem a másodfokú eljárásban nem vonta kétségbe.

A Ptk. 219. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint más személy (képviselő) útján is lehet szerződést kötni, vagy más jognyilatkozatot tenni, s a képviselő cselekménye által a képviselt válik jogosulttá, illetőleg kötelezetté. Nem vitás, hogy az alperes szervezeti képviselője, a perbeli szerződést aláíró ... ügyvezető volt. A képviseleti jogosultság azonban ennél szélesebb, arra ugyanis nemcsak a cégjegyzékbe bejegyzett személyek lehetnek jogosultak, képviseleti jogosultság a Ptk. 222. §-a értelmében nemcsak a törvényen, hatósági rendelkezésen vagy alapszabályon alapulhat, hanem azt a képviselőhöz, a másik félhez vagy az érdekelt hatósághoz intézett nyilatkozattal - meghatalmazással - is lehet létesíteni. Önmagában az a tény, hogy dr. ... nem az alperes, hanem a ... Kft. ügyvezetője, nem zárja ki azt, hogy konkrét jognyilatkozat, vagy a jognyilatkozatok bizonyos körére szóló meghatalmazással rendelkezzen. Ezt támasztja alá az alperes szervezeti képviselőjének tanúvallomása során tett azon nyilatkozata, amely szerint: „Megfelel a valóságnak az, hogy ... engem arról tájékoztattott, hogy a széltérképeket átvette a felperestől....” Az alperes tudomással bírt arról, hogy a felperes szolgáltatását ... átvette, így nincs jelentősége annak a fellebbezési érvelésnek, hogy az alperes nem ismerte a szolgáltatás tárgyát. Nem hivatkozott a perben az alperes arra, hogy a perbeli széltérképeket ..., illetve a ... Kft. jogosulatlanul tartja magánál, vagy azok átadására az alperes felszólította, és ... a felszólításnak nem tett eleget, a széltérképek átadását megtagadta.

Az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében a szerződésben kikötött kizárólagosság megsértésére, és megalapozatlan a hibás teljesítéssel kapcsolatos állítása is.

Az elsőfokú bíróság előtti, 2007. március 6-án tartott tárgyaláson az alperes képviselője úgy nyilatkozott, hogy a jelen perben nem kívánja vitatni azt a felperesi tényállítást, hogy az Interneten közzétett térkép más módszerrel készült, mint a szerződés alapján elkészített térkép. Azt sem kívánta vitatni, hogy a felperes ALADIN módszerrel készítette el a térképet. Védekezését másodlagosan arra alapozta, hogy az Interneten megjelent térkép pontosabb, precízebb adatokat tartalmaz, mint az a térkép, amit a felperes átadott, s állította, hogy a felperes késedelmesen és hibásan teljesített.

A 7.G.41.218/2005/8. számú tárgyalási jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése alapján tájékoztatta az alperest, hogy mind a késedelmes, mind a hibás teljesítés bizonyítása az alperes perbeli kötelezettsége, és a bizonyítottság hiánya az alperes terhére esik. Felhívta bizonyítási indítványa előterjesztésére. Az alperes képviselőjének bizonyítási indítványa nem volt.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, így a bizonyítatlanság következményei az alperes terhére estek, ezért minden alap nélkül hivatkozott az alperes fellebbezésében a felperes hibás és késedelmes teljesítésére.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helyes indokai alapján - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a felperes másodfokú perköltséget nem érvényesített, így arról rendelkezni nem kellett. Az alperes a felmerült másodfokú költségeit a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján maga viseli.

Budapest, 2007. július 10.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró